

11/1 6066

Δ,

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΡΩΓΑΚΗΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ Ι. Θ. ΣΧΟΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΞΙΩΤΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

—
1932

ΕΙΣ ΑΪΔΙΟΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Τύπος «Φαζίλετ»

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΡΩΓΑΚΗΝ

«Τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη,
καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔῃ εἰς γενεάς».
(Σοφ. Σειρ.).

Εἶναι νόμος καθολικὸς ὁ θάνατος, εἰς τοῦ
ὁποίου τὸ κοπτερόν δρέπανον εἶναι προωρισμένη
νὰ κύπηι κάθε ζωὴ, ὅπως ὁ στάχυς ὑπὸ τὸ δρέ-
πανον τοῦ γεωργοῦ. Νὰ πίπτῃ μὲ τὴν παγερὰν
τοῦ θανάτου πνοὴν ἀπὸ τὸ δένδρον τῆς ζωῆς,
ὅπως τὰ φύλλα τὰ ὅποια ὁ ψυχρὸς βορρᾶς σκορ-
πίζει εἰς τὴν γῆν. « Ὡς φύλλον θάλλον ἐπὶ δέν-
δρου δασέως, τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει
οὕτω καὶ γενεὰ σαρκὸς καὶ αἵματος, ἢ μὲν τε-
λευτᾶ, ἑτέρα δὲ γεννᾶται » (Σειρ. ΙΔ', 18). Εἰς
τὸν παγκόσμιον λοιπὸν αὐτὸν νόμον, εἰς τὴν μοι-
ραίαν αὐτὴν τοῦ θανάτου πνοὴν ὑπέκυψε πρὸ
τεσσαράκοντα ἡμερῶν, Σεβασμιώτατε Δέσποτα,
εὐλαβὲς ἐκκλησίασμα, καὶ ὁ σεβαστὸς ἡμῶν δι-
δάσκαλος, ὁ ἀγαθὸς οἰκογενειάρχης, ὁ φιλόστορ-
γος πατήρ, ὁ καλὸς πολίτης, ὁ Γεώργιος Πρω-

γάκης. Ἐξέλιπεν ἀπὸ τὴν χορείαν τῶν καθηγητῶν τῆς γεραρᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἔδυσεν ὡς ἀστὴρ ἀπὸ τὸν φωτεινὸν τῆς οἰκογενείας του ἀστερισμὸν. Κατέπλευσεν ὡς κουρασμένον πλοῖον ἀπὸ τὸ ταξίδιον τῆς ζωῆς μέσα εἰς τὴν τρικυμιώδη θάλασσαν τοῦ κόσμου, κατέπλευσεν εἰς τὸν γαλήνιον τῆς αἰωνιότητος λιμένα.

Τῆς γλυκείας αὐτῆς φυσιογνωμίας, τοῦ ἀγαθοτάτου αὐτοῦ ἀνδρὸς συνήλθομεν νὰ τελέσωμεν σήμερον τὸ μνημόσυνον, τὴν ἀναίμακτον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ προσφέροντες θυσίαν.

Καὶ ἡμεῖς μὲν μικροὶ αὐτοῦ μαθηταί, ἀποτίνοντες φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἀλησμόνητον διδάσκαλόν μας, θὰ πλέξωμεν στέφανον ἀπὸ ἄνθη, ἄνθη τὰ ὅποια θὰ συλλέξωμεν ἀπὸ τὸν κατάφυτον λειμῶνα τῆς εὐσεβείας του, τοῦ διδασκαλικοῦ του ζήλου καὶ τῶν ἄλλων του ἀρετῶν. Σεῖς δὲ εὐσεβεῖς ἀκροαταί, θὰ σκορπίσητε ὡς λιβανωτὸν τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν, τιμὴν ἣτις ὀφείλεται εἰς κάθε ἐνάρετον ἄνδρα, χαρίζοντες τὴν προσοχὴν σας εἰς τὴν πενιχρὰν αὐτὴν σκιαγραφίαν ἐνὸς ἀγαθοῦ σας συμπολίτου, τοῦ ὁποίου τὸ μὲν σῶμα ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη, ἀλλὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ θὰ ζῆ εἰς γενεάς.

Ὁ ἀείμνηστος Προγάκης ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς του, ἀπὸ αὐτὴν τὴν μητρικὴν ἀγκάλην, ἀπὸ τὴν στοργικὴν τῆς οἰκογενείας του φωλεάν,

ἐποτίσθη μὲ τὰ διαυγῆ νάματα τῆς εὐσεβείας, διὰ τοῦτο καὶ ἀπέβη τύπος εὐσεβοῦς καὶ ἐναρέτου ἀνδρός. Ἀπὸ τοὺς διδασκάλους του ἐνεπνεύσθη τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἀνωτερότητα, πρὸς τὰς ὑψηλὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς καὶ ἡ εὐγενῆς του ψυχὴ εἶχεν ὠραίους πτερυγισμούς, δυνατὰς ἐξάρσεις πρὸς ἅγια ἰδανικά. Καὶ ὅπως πᾶς ἄνθρωπος ἔχων συναίσθησιν τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ προορισμοῦ του εἰς τὸν κόσμον ἀποβλέπει πρὸς ἓν εὐγενὲς ἰδεῶδες τιμῶν αὐτὸ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀγαθὸν τῆς ζωῆς ἀντλεῖ ἀπ' αὐτὸ δύναμιν εἰς τὴν ζωὴν καὶ χρησιμοποιεῖ αὐτὴν διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ ἰδανικόν του, οὕτω καὶ ὁ σεβαστός μας διδάσκαλος εἶχεν ὡς ἰδανικόν του τὴν σπουδὴν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, εἰς τὸν βωμὸν τῆς ὁποίας ἀφιέρωσε μὲ αὐταπάρνησιν, μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀγάπην, ὁλόκληρον τὴν ζωὴν του. Ἠγάπησε μὲ πάθος τὴν Μουσικὴν καὶ τοῦτο εἶναι ζωντανὴ ἐκδήλωσις, μία ἀποκάλυψις τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς του, ἡ ὁποία ἐδοκίμαζε βαθυτάτην συγκίνησιν, εὐγενεῖς ἐξάρσεις εἰς τοὺς γλυκεῖς τόνους τῶν ἁσμάτων τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ τὴν ἀγάπην του αὐτὴν τὴν ἐνεδυνάμωνεν ἡ σκέψις, ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ εἶναι ἱερὸν παλλάδιον φωτοστεφανωμενον μὲ τὴν προγονικὴν αἴγλην· τὴν ἐτροφοδοτεῖ ἡ πίστις ὅτι ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία ὑπῆρξεν ἡ σωστικὴ κιβωτός, εἰς τὴν ὁποίαν διεφυλάχθη καὶ διεσώθη μαζὺ μὲ τόσα ἄλλα τιμαλφῆ καὶ ἡ ἱερά μας Μουσικὴ. Διὰ

τοῦτο προσῆλθε πρὸς αὐτήν, ὡς εὐλαβικὸς μυσταγωγός, καὶ μὲ θερμουργὸν εὐλάβειαν ἐβάσταζε τὴν παρακαταθήκην προσπαθήσας μὲ αὐταπάρνησιν νὰ προσελκύσῃ ἀληθινούς προσκυνητάς, νὰ μεταγγίσῃ καὶ εἰς ἄλλους φλογερὰν ἀγάπην καὶ σεβασμὸν πρὸς μίαν τόσον πολύτιμον παράδοσιν.

Τοιαῦται εὐγενεῖς διαθέσεις, αἱ ὁποῖαι ὡς μόνον στόχον τῶν εἶχον τὴν ἐξυπηρέτησιν μιᾶς ἰδεολογίας τόσον δυνατῆς, ταχέως ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἣτις καὶ προσέλαβε τὸν Γεώργιον Πρωγάκην ὡς διδάσκαλον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς εἰς τὸν ἐν Χάλκῃ φάρον τῆς ὀρθοδοξίας, εἰς τὴν τροφὸν μας Θεολογικὴν Σχολήν. Ἐκεῖ, ὅπου εἶναι τὸ κέντρον καὶ τὸ ταμεῖον ποὺ φυλάσσονται ὅλοι οἱ θησαυροί, ὅλος ὁ πλοῦτος, ὅλοι οἱ μαργαρίται τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ποὺ ἡ εὐσεβὴς παράδοσις ἀγνὰ διετήρησεν, τοιοῦτος ἔπρεπε διδάσκαλος, μὲ τοιαῦτα φρονήματα, μὲ τόσῃν δυνατὴν ἀγάπην διὰ τὰ ἀρχαιοπρεπῆ κειμήλια τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ἔκτοτε ἤρχισεν ὁ δρόμος τοῦ καθήκοντος, καθήκοντος μεγάλου, ὑψηλοῦ, ἱεροῦ. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἤξευρε τὴν ἔννοιαν τοῦ καθήκοντος, τοὺς κόπους, τοὺς ἀγῶνας, τὸν ἰδρωτὰ ποὺ ἀπαιτεῖ. Ἦξευρε τὴν ὀνομασίαν μὲ τὴν ὁποίαν καθηγίασε τὴν ἱερότητά του ὁ Χριστὸς ὀνομάσας αὐτὸ σταυρόν. Καὶ μὲ τὴν βαθεῖαν αὐτὴν συναίσθησιν ἐπῆρεν εἰς τοὺς ὤμους του τὸν βαρὺν τοῦ καθήκοντος σταυρόν μὲ ἀνέκφραστον ἐγκαρτέρησιν, μὲ

πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος ἐνισχύει κάθε ἀδυναμίαν, στηρίζει τὸν κλονιζόμενον καὶ σπογγίζει τὸν ἰδρωτὰ ἐκείνου ποὺ πονεῖ διὰ τὸ καθήκον μὲ τὴν χαρὰν ποὺ σταλάζει εἰς τὴν ψυχὴν. Ὅσοι ἠτύχησαμεν νὰ τὸν παρακολουθήσωμεν εἰς τὸ ἔργον του, εἰς τὴν ζωὴν του γνωρίζομεν καλῶς πόσῃν ἐπίδρασιν ἤσκησεν ἐπὶ τῆς ψυχῆς του ἡ ἰδιότης του, ὡς μουσικοδιδασκάλου, καὶ μάλιστα τῆς γεραρᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς, ὅπου προπονοῦνται οἱ λευῖται τῆς χάριτος καὶ πόσον ἐκεῖνος ἐτίμησε καὶ ἐξεπροσώπευσεν ἀξίως τὸ ἔργον του, θὰ μᾶς μείνῃ ἀλησμόνητος ὁ ζῆλός του πρὸς τὸ καθήκον, ἡ ἱεροπρεπὴς καὶ σεμνὴ παράστασις του, παράστασις ἀξία ἐνὸς κληρικοῦ. Μειλίχιος, γλυκὺς καὶ ἀκεύραστος, εἶχε κατακτήσῃ τὰς καρδίας τῶν μαθητῶν τῶν ὁποίων ἡ ἀγάπη διηκούλυε τὸ ἔργον του. Καὶ εἰς τὸ ἔργον του ὁ καλὸς μας διδάσκαλος μετήγγιζεν ὅλην τὴν ψυχὴν του, ὅλην του τὴν ἀγάπην. Καὶ τοιαύτη ἀγάπη, καὶ τοιαύτη πίστις πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ τὰς ἐνεργείας τοῦ ἀνθρώπου, διὰ νὰ γίνωνται μὲ ζῆλον, μὲ ἐνθουσιασμόν, διότι τὸν ἐνθουσιασμόν, τὸν ἐμπνέει ἡ ἀγάπη. Καὶ ὅταν αὐτὴ εἶναι τὸ κίνητρον τῆς ὁρμῆς πρὸς τὸ καθήκον, τότε αὐτὸ γίνεται μὲ θερμὴν, μὲ διάθεσιν καὶ ἔχει τὴν σφραγίδα τῆς ὠραιότητος ἐκείνης.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι, ἀφοῦ δοθῇ εἰς τὸν πηλὸν σχῆμα ἀγγείου εἰσάγεται τοῦτο εἰς τὸν κλίβανον διὰ νὰ γίνῃ στερεὸν ὑπὸ τὴν ὠρισμένην θερμο-

κρασίαν. Ἀσθενὴς θερμοκρασία καθιστᾶ εὐθραυστον τὸ ἀγγεῖον. Θέσιν κλιβάνου, ἃς μοὶ ἐπιτραπῆ ἢ εἰκῶν, ἐπέχει διὰ τὸ καθήκον καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου τὴν θερμοκρασίαν δίδει ἡ ἀγάπη. Ὅταν ἡ ἰδέα τοῦ καθήκοντος στερεωθῆ μὲ τὴν θερμότητα τῆς ἀγάπης εἰς τὴν ψυχὴν μας τότε καὶ ἡ ἰδέα αὐτή, ὡς προᾶξις θὰ ἐξωτερικευθῆ μὲ δυνατὴν ἐνέργειαν, μὲ πολὺν ἐνθουσιασμὸν καὶ μὲ τὸ ὑποβλητικὸν ἐκεῖνο μεγαλεῖον, τὸ ὁποῖον δὲν φοβεῖται τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου καὶ ποὺ ὁ χρόνος εἶναι ἀνίσχυρος νὰ σβέσῃ. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ εἶχεν εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ καθήκοντός του ὁ ἀγαθὸς μας διδάσκαλος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἂν « τὸ σῶμά του ἐτάφη ἐν εἰρήνῃ, ὅμως τὸ ὄνομά του θὰ ζῆ εἰς γενεάς ». Ὅλην τὴν περίοδον τῆς ζωῆς του εἰς τὴν Σχολὴν τὴν χαρακτηρίζει βαθυτάτη ἀγάπη καὶ ἐκτίμησις πρὸς τοὺς συναδέλφους του καθηγητάς, ἀπεριόριστος γλυκύτης καὶ ἀπεραντος ἀγάπη καὶ στοργὴ πρὸς τοὺς μαθητάς, τοὺς ὁποίους ἐθεώρει ὡς ἰδικά του τέκνα. Ὅλα αὐτὰ σοὶ εἶναι γνωστά, Σεβασμιώτατε Δέσποτα, ἀφοῦ καὶ Σὺ τὸν ἠγάπησες ὡς μαθητῆς, τὸν ἐξετίμησας δὲ ἀργότερον καὶ ὡς Σχολάρχης. ὦ, καλέ μας διδάσκαλε, μὲ πόσῃ νοσταλγίαν ἐνθυμούμεθα ἀκόμη τὰς ὥραιας ὥρας κατὰ τὰς ὁποίας μὲ εὐχαρίστησιν σὲ ἐκυκλοῦμεν διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὴν Πατρικὴν σου φωνήν! Πόσον μᾶς συνεκίνει ἡ ἀγάπη σου, ἡ καλωσύνη σου, ἡ ὁποία ἐξεδηλώνετο εἰς τοὺς γλυκεῖς καὶ στοργικοὺς λόγους

ποὺ ἐχάριζες εἰς τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς. Ναί, διδάσκαλέ μας, σὲ ἠγαπήσαμεν ὅλοι μας διότι εἶχομεν γνωρίσῃ τὴν καλήν σου καρδίαν. Ἡ παρουσία σου ἐκεῖ, εἰς τὴν Σχολὴν, ἐσκόρπιζε τόσῃν ὠραιότητα, τόσῃν χαρὰν ὁποῖαν χαρὰν σκορπίζει εἰς τὰς ψυχὰς τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, διότι καὶ σὺ ἦσο ἓνα πτηνὸν μέσα εἰς τὸ ἄλσος τῆς Σχολῆς, ποὺ πάντοτε μὲ τὴν γλυκύλαλον μελωδίαν σου ἀνύψωνες τὰς ψυχὰς μας πρὸς τὸν Θεόν.

Γέρον πλέον, κυρτὸς ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν ἐθυσίαζε τὴν ἡσυχίαν του διὰ νὰ μᾶς διδάξῃ μὲ τὰς πτωχικὰς δυνάμεις του ποὺ τὸν εἶχον μείνη, ὅπως ἡ βρύσις, ἡ ὁποία δίδει καὶ τὰς τελευταίας τῆς σταγόνας, διὰ νὰ δροσίσῃ τὸν διψασμένον ὁδοιπόρον. Ἄλλ' ὁ χρόνος, ὁ ὁποῖος κάμπτει καὶ μαραίνει μὲ τὸ σκληρὸ πέρασμά του τὰ πάντα εἰς τὸν κόσμον, τὸν ἠνάγκασε πλέον ν' ἀποσυρθῆ εἰς τὴν οἰκιακὴν του φωλεάν, εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς οἰκογενείας του διὰ νὰ ἀναπαυθῆ. Καὶ ἂν μᾶς εἶχεν ἀφήσῃ τὸ ἐξηντλημένον του σῶμα, ὅμως ἦτο πλησίον μας ἡ ψυχὴ του. Τὴν ἀνεγνωρίζομεν εἰς πᾶν ὅ,τι εἶχε κάποιαν σχέσιν μὲ ἐκεῖνον, τὴν ἠσθανόμεθα πάντοτε γύρω μας νὰ περιπατᾷ.

Καλὲ καὶ στοργικὲ διδάσκαλέ μας καίτοι καὶ μακρὰν εὐρισκόμενος ἀπὸ τὴν Σχολὴν καὶ τοὺς μαθητάς σου ἔστρεφες νοσταλγικὰ τὰ βλέμματά σου πρὸς ἡμᾶς καὶ μᾶς ἔστελλες μέχρι τῶν τελευταίων σου στιγμῶν τοὺς παλμοὺς τῆς ἀγαθῆς σου καρδίας, παλμοὺς οἱ ὁποῖοι ἦσαν τὸ ἄρωμα

τῆς ἀγάπης σου, ὅμως καὶ διὰ τὴν Σχολὴν καὶ τοὺς μαθητάς σου δὲν ὑπῆρξας μόνον, δὲν ἀνῆκες εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ θὰ ὑπάρχῃς. Δὲν ἦσο δι' ἡμᾶς μία ὄπτασία ἢ ὁποῖα ἐχάθη ἔμπρὸς εἰς τὸν τάφον, ἀλλὰ μία πραγματικότης ἢ ὁποῖα καὶ μετὰ θάνατον θὰ μείνῃ διότι «ἐὰν τὸ σῶμά σου ἐν εἰρήνῃ ἐτάφῃ, ὅμως τὸ ὄνομά σου θὰ ζῆ εἰς γενεάς». Τὸ ὄνομά σου θὰ γραφῆ μὲ εὐγνωμοσύνην εἰς τὰς χρυσαῖς σελίδας τῆς ἱστορίας τῆς Σχολῆς. Ἡ συμπαθεσιὰτῆ σου μορφῆ, τὴν ὁποῖαν βαθύτατα ἐξωγράφησεν ὁ χρωστήρ τῆς ἀγάπης εἰς τὰς μαθητικὰς μας ψυχὰς θὰ μείνῃ ἀνεξάλειπτος ἐν ὅσῳ θὰ ζῶμεν. Διὰ τοῦτο καίτοι μᾶς ἀφῆκες ὄρφανούς, ὄρφανὴν τὴν οἰκογένειαν καὶ τοὺς φίλους σου ἀπὸ τὴν παρουσίαν σου, ὅμως δὲν μᾶς ἀφῆκες ὄρφανούς ἀπὸ τὴν ἀνάμνησίν σου. Ἡμεῖς ξεύρομεν ὅτι δὲν ἀπέθανες, ἀλλὰ ζῆς, διότι ἡ χριστιανικὴ ἐλπίς δὲν περιορίζεται εἰς τὸν τάφον, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ πέραν ἀπὸ αὐτόν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς θὰ χύσωμεν δάκρυα λύπης διότι ἔφυγες ἀπὸ κοντὰ μας, δὲν θὰ σὲ θρηνήσωμεν ὅμως διότι δὲν ἐχάθης· διότι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα «ὡσπερ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα»· ὁ θάνατος δὲν εἶναι ἐκμηδένισις, ἀλλὰ εἶναι νέα κατάστασις μιᾶς ἄλλης ζωῆς. Δι' αὐτὸ καὶ σύ, Σεβαστέ μας διδάσκαλε, δὲν ἐχάθης, ἀλλὰ ἐπετεύγισες ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σκότους εἰς τὸ οὐράνιον φῶς, ἀπὸ τὴν ματαιότητα εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ τὴν παροδικότητα εἰς τὴν αἰωνιότητα. Ἡ

ψυχὴ σου, ὡς ὠραῖον ἄνθος, ὡς ἀγνὸν κρῖνον, στολίζει πλέον τῆς αἰωνιότητος τὴν ἀνθοδόχην. Ἡ ψυχὴ σου, ὡσὰν γλυκύλαλον πτηνὸν ποῦ ἀπὸ τὴν γῆν ὑμνολόγει τὸν Θεόν, τώρα πλέον εἰς τοὺς οὐρανούς προσφέρει ὕμνους καὶ δοξολογίας ἔμπρὸς εἰς τὸν θρόνον τῆς θείας μεγαλωσύνης. Καὶ αὐτὸ εἶναι ὁ στέφανός σου, στέφανος τὸν ὁποῖον ἐκέρδισες ἀπὸ τὸν τίμιον καὶ εὐσυνείδητον τερματισμὸν τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς σου.

Αἰωνία σου λοιπὸν ἢ μνήμη, σεβαστέ καὶ ἀλησμόνητε διδάσκαλέ μας, αἰωνία σου ἢ μνήμη, αἰωνία σου ἢ μνήμη.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

MEGAKO
SISMANOGILIO

